

Suvestinė redakcija nuo 2022-02-12

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2011, Nr. [83-4058](#), i. k. 111301MISAK00D1-542

Nauja redakcija nuo 2022-02-12:

Nr. [D1-47](#), 2022-02-11, paskelbta TAR 2022-02-11, i. k. 2022-02539

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

**DĖL OZONO SLUOKSNŲ ARDANČIŲ MEDŽIAGŲ TVARKYMO REIKALAVIMŲ
TAIKYMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2011 m. liepos 1 d. Nr. D1-542

Vilnius

Užtikrindamas 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1005/2009 dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2017 m. kovo 29 d. Komisijos reglamentu (ES) 2017/605, įgyvendinimą:

1. Tvirtinu Ozono sluoksnį ardančių medžiagų tvarkymo reikalavimų taikymo tvarkos aprašą (pridedama).

2. P a v e d u Aplinkos apsaugos departamentui prie Aplinkos ministerijos:

2.1. vykdyti Reglamento (EB) Nr. 1005/2009 ir šio įsakymo 1 punktu patvirtintų Ozono sluoksnį ardančių medžiagų tvarkymo reikalavimų taikymo tvarkos aprašo priežiūrą;

2.2. kiekvienais metais iki kovo 31 d. teikti Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai informaciją apie praėjusiais kalendoriniais metais atliktus Reglamento (EB) Nr. 1005/2009 ir šio įsakymo 1 punktu patvirtintų Ozono sluoksnį ardančių medžiagų tvarkymo reikalavimų taikymo tvarkos aprašo vykdymo ūkio subjektų patikrinimų rezultatus.

APLINKOS MINISTRAS

GEDIMINAS KAZLAUSKAS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos aplinkos
ministro

2011 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. D1-
542

(Lietuvos Respublikos aplinkos
ministro

2022 m. vasario 11 d. įsakymo Nr.
D1-47

redakcija)

OZONO SLUOKSNĮ ARDANČIŲ MEDŽIAGŲ TVARKYMO REIKALAVIMŲ TAKYMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIS NUOSTATOS

1. Ozono sluoksnį ardančių medžiagų tvarkymo reikalavimų taikymo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) nustato išimčių kontroliuojamų medžiagų gamybai, tiekimui rinkai, naudojimui, eksportui taikymo tvarką, reikalavimus įmonėms, kurioms leidžiama saugoti halonus būtiniausiems naudojimo atvejams, kontroliuojamų medžiagų surinkimo iš įrangos reikalavimus, išmetimų į aplinką prevencijos ir mažinimo priemonės, nuotėkio kontrolės, įmonių darbuotojų kompetencijos ir ataskaitų teikimo reikalavimus.

2. Tvarkos aprašas taikomas kartu su 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1005/2009 dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2017 m. kovo 29 d. Komisijos reglamentu (ES) 2017/605.

3. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos atitinka Reglamente (EB) Nr. 1005/2009 ir 2010 m. rugpjūčio 18 d. Komisijos reglamente (ES) Nr. 744/2010, kuriuo iš dalies keičiamos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1005/2009 dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų nuostatos dėl būtiniausių halonų naudojimo atvejų nustatytas sąvokas.

II SKYRIUS REGLAMENTE (EB) NR. 1005/2009 NUSTATYTŲ IŠIMČIŲ TAIKYMAS

4. Gamintojai gali pasinaudoti išimtimis gaminti kontroliuojamas medžiagas, vadovaudamiesi Reglamente (EB) Nr. 1005/2009 10 straipsnio 7 ir 8 dalimis, 14 straipsnio 2 dalimi, gavę Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos leidimą. Gavusios Europos Komisijos leidimą, įmonės gali pasinaudoti išimtimis gaminti, tiekti rinkai, naudoti ar eksportuoti kontroliuojamas medžiagas vadovaudamosi Reglamente (EB) Nr. 1005/2009 12 straipsnio 3 dalimi, 13 straipsnio 4 dalimi, 17 straipsnio 3 dalimi.

5. Gamintojas, norintis išimties tvarka Lietuvos Respublikos teritorijoje gaminti kontroliuojamas medžiagas svarbiausioms laboratorijų ir analizės reikmėms, vadovaudamasis Reglamente (EB) Nr. 1005/2009 10 straipsnio 7 ir 8 dalimis, 14 straipsnio 2 dalimi, Aplinkos ministerijai raštu teikia prašymą dėl išimties gaminti kontroliuojamas medžiagas svarbiausioms laboratorijų ir analizės reikmėms suteikimo. Prašymas teikiamas Aplinkos ministerijai tiesiogiai arba per atstumą siunčiant registruotu paštu, per kurjerį arba pasirašius saugiu elektroniniu parašu, sukurtu saugia parašo formavimo įranga ir (ar) patvirtintu galiojančiu kvalifikuotu sertifikatu, siunčiant elektroniniu paštu, kitomis elektroninėmis priemonėmis, taip pat per Lietuvos Respublikos paslaugų įstatyme nurodytą Paslaugų ir gaminių kontaktinį centrą (toliau – Kontaktinis centras). Prašyme teikiami šie duomenys ir informacija:

5.1. fizinio asmens vardas, pavardė ir asmens kodas arba juridinio asmens pavadinimas ir kodas, buveinės adresas, telefono numeris, el. paštas;

5.2. ūkinės veiklos objekto pavadinimas, adresas;

5.3. kontaktinio asmens vardas, pavardė, pareigos, telefono numeris, el. paštas;

5.4. Reglamento (EB) Nr. 1005/2009 straipsnis, kuriuo vadovaujantis prašoma suteikti išimtį;

5.5. jei žinomos, priežastys, kodėl kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse gamintojai negali pagaminti prašomo kiekio kontroliuojamų medžiagų ir būtina organizuoti ir pradėti kontroliuojamų medžiagų gamybą Lietuvos Respublikos teritorijoje;

5.6. įmonės, prašančios Lietuvos Respublikos teritorijoje veikiančio gamintojo gaminti kontroliuojamas medžiagas pagal jai Europos Komisijos išduotą licenciją, vadovaujantis Reglamento (EB) Nr. 1005/2009 10 straipsnio 1 dalimi, arba gamintojo, kuris perduoda dalį savo teisių arba visas teises gaminti kontroliuojamas medžiagas, vadovaudamasis Reglamento (EB) Nr. 1005/2009 14 straipsnio 2 ir 3 dalimis, pavadinimas, adresas, telefono numeris, el. paštas, asmens, paskirto bendrauti su Europos Sąjungos valstybių narių kompetentingomis institucijomis ir Europos Komisija gamybos teisių perdavimo klausimais, vardas, pavardė, pareigos, telefono numeris, el. paštas;

5.7. pavadinimas kontroliuojamos medžiagos, kurią norima gaminti, grynumo laipsnis, laikotarpis, kuriam prašoma suteikti išimtį gaminti kontroliuojamą medžiagą, bendras gamtinos šios medžiagos kiekis ir kiekis atskirais kalendoriniais metais;

5.8. priemonės, planuojamos naudoti siekiant išvengti arba iki minimumo sumažinti (jei išvengti techniškai neįmanoma) kontroliuojamų medžiagų patekimą į aplinką, kontroliuojamų medžiagų kiekis, išleidžiamas į atmosferą gaminant medžiagas.

6. Su Tvarkos aprašo 5 punkte nurodytu prašymu dėl išimties gaminti kontroliuojamas medžiagas svarbiausioms laboratorijų ir analizės reikmėms Aplinkos ministerijai teikiami dokumentai:

6.1. Europos Komisijos patvirtinimas, kad Europos Sąjungos valstybėje narėje esanti įmonė, turinti kontroliuojamų medžiagų metinę gamybos ar importo kvotą, jos dalį perdavė Lietuvos Respublikos gamintojui arba kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje esantis gamintojas perdavė dalį Europos Komisijos leidžiamo gaminti kontroliuojamų medžiagų kiekio arba visą kiekį gamintojui, vykdančiam veiklą Lietuvos Respublikoje;

6.2. jei perduodamos kitos Europos Sąjungos valstybės narės gamintojo teisės gaminti kontroliuojamas medžiagas Lietuvos Respublikos teritorijoje veikiančiam gamintojui, tos Europos Sąjungos valstybės narės sutikimas, kad jos teritorijoje veikiantis gamintojas perduoda visas arba dalį teisių gaminti kontroliuojamas medžiagas Lietuvos Respublikos teritorijoje veikiančiam gamintojui. Sutikime nurodomas perduodamų gaminti medžiagų kiekis ir laikotarpis, kuriam perduodamos teisės gaminti kontroliuojamas medžiagas.

7. Gavusi prašymą, Aplinkos ministerija patikrina, ar prašyme pateikti duomenys ir informacija atitinka Tvarkos aprašo 5 punkto reikalavimus, ar pateikti visi 6 punkte nurodyti dokumentai.

8. Aplinkos ministerija, nustačiusi, kad:

8.1. prašymas neatitinka Tvarkos aprašo 5 punkto reikalavimų arba nepateikti visi 6 punkte nurodyti dokumentai, per 10 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos raštu informuoja jį pateikusį gamintoją apie būtinybę per 30 darbo dienų patikslinti duomenis, informaciją ir (ar) pateikti dokumentus. Nepateikus prašomų duomenų, informacijos ir (ar) dokumentų, prašymas nenagrinėjamas;

8.2. prašymas atitinka Tvarkos aprašo 5 punkto reikalavimus ir pateikti visi 6 punkte nurodyti dokumentai, per 30 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos nusprendžia, ar suteikti išimtį gaminti kontroliuojamas medžiagas svarbiausioms laboratorijų ir analizės reikmėms ir apie sprendimą informuoja gamintoją. Jei Aplinkos ministerijai, prieš priimant sprendimą, reikia konsultuotis su Europos Komisija, Europos Sąjungos valstybių narių kompetentingomis institucijomis ir Lietuvos Respublikos valstybės institucijomis, sprendimas priimamas per 60 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos.

9. Prieš priimdama sprendimą, Aplinkos ministerija per Lietuvos nuolatinę atstovybę

Europos Sąjungoje informuoja Europos Komisiją apie ketinimą suteikti išimtį gaminti kontroliuojamas medžiagas svarbiausioms laboratorijų ir analizės reikmėms. Gavusi atsakymą iš Europos Komisijos, Aplinkos ministerija per 3 darbo dienas raštu su juo supažindina gamintoją.

10. Jei nėra techniškai įgyvendinamų ir ekonomiškai pagrįstų pakaitalų (alternatyvių medžiagų ar technologijų), įmonė gali prašyti leisti būtiniausiems atvejams naudoti halonus nukrypstant nuo Reglamente (ES) Nr. 744/2010 nustatytų naudojimo nutraukimo ir naudojimo pabaigos datų. Įmonė, norinti pasinaudoti Reglamento (EB) Nr. 1005/2009 13 straipsnio 4 dalyje nustatyta išimtimi, Aplinkos ministerijai raštu teikia prašymą dėl išimties būtiniausiems atvejams naudoti halonus suteikimo. Prašymas teikiamas Aplinkos ministerijai tiesiogiai arba per atstumą siunčiant registruotu paštu, per kurjerį arba pasirašius saugiu elektroniniu parašu, sukurtu saugia parašo formavimo įranga ir (ar) patvirtintu galiojančiu kvalifikuotu sertifikatu, siunčiant elektroniniu paštu, kitomis elektroninėmis priemonėmis, taip pat per Kontaktinį centrą. Prašyme teikiami šie duomenys ir informacija:

10.1. fizinio asmens vardas, pavardė ir asmens kodas arba juridinio asmens pavadinimas ir kodas, buveinės adresas, telefono numeris, el. paštas;

10.2. ūkinės veiklos objekto pavadinimas, adresas;

10.3. kontaktinio asmens vardas, pavardė, pareigos, telefono numeris, el. paštas;

10.4. Reglamento (EB) Nr. 1005/2009 13 straipsnio 4 dalis, kuria vadovaujantis prašoma suteikti išimtį;

10.5. halonų, kuriuos norima naudoti būtiniausiems atvejams, tipas, įrangos ar įrenginių kategorija ir naudojimo tikslas, gesinimo priemonės tipas, vadovaujantis Reglamentu (ES) Nr. 744/2010;

10.6. prašomos išimties būtiniausiems atvejams naudoti halonus taikymo pradžia ir pabaiga, bendras halonų kiekis ir kiekvienais kalendoriniais metais reikalingas halonų kiekis;

10.7. išsamus halonų naudojimo būtiniausiems atvejams aprašymas, halonų kiekis gaisro gesinimo įrangoje (stacionariose gaisro gesinimo sistemose ar nešiojamuose gesintuvuose);

10.8. kontroliuojamų medžiagų kiekis, išleidžiamas į atmosferą būtiniausiems atvejams naudojant halonus, taikomos halonų patekimą į aplinką mažinančios priemonės;

10.9. gamintojo ar importuotojo, iš kurio planuojama pirkti halonus ar gaisro gesinimo įrangą, pavadinimas, adresas, telefono numeris, el. paštas;

10.10. informacija apie atliktus, atliekamus tyrimus ir bandymus, pažangą vertinant ir naudojant pakaitalus, veikimo, saugos, patikimumo, inžinerines ir kitas priežastis, dėl kurių prieinami ar žinomi pakaitalai netinka, data, kada numatoma įgyvendinti pakaitalus;

10.11. pagrindimas, kad konkrečiu būtiniausiu halonų naudojimo atveju nėra techniškai įgyvendinamų ir ekonomiškai pagrįstų pakaitalų.

11. Prašymas, nurodytas Tvarkos aprašo 10 punkte, Aplinkos ministerijai teikiamas lietuvių kalba su vertimu į anglų kalbą.

12. Gavusi prašymą, Aplinkos ministerija patikrina, ar prašyme pateikti duomenys ir informacija atitinka Tvarkos aprašo 10 punkto reikalavimus.

13. Aplinkos ministerija, nustačiusi, kad:

13.1. prašymas neatitinka Tvarkos aprašo 10 punkto reikalavimų, per 10 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos raštu informuoja jį pateikusią įmonę apie būtinybę per 30 darbo dienų patikslinti duomenis ir (ar) informaciją. Nepateikus prašomų duomenų ir (ar) informacijos, prašymas nenagrinėjamas;

13.2. prašymas atitinka Tvarkos aprašo 10 punkto reikalavimus, per 30 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos įvertina, ar konkrečiu būtiniausiu halonų naudojimo atveju nėra techniškai įgyvendinamų ir ekonomiškai pagrįstų pakaitalų ir priima sprendimą ar teikti Europos Komisijai prašymą dėl išimties būtiniausiems atvejams naudoti halonus.

14. Aplinkos ministerija dėl išimties būtiniausiems atvejams naudoti halonus suteikimo prireikus konsultuojasi su Europos Komisija, Europos Sąjungos valstybių narių kompetentingomis institucijomis ir Lietuvos Respublikos valstybės institucijomis.

15. Jei nagrinėjant įmonės prašymą dėl išimties būtiniausiems atvejams naudoti halonus suteikimo nusprendžiama, kad konkrečiu atveju nėra techniškai įgyvendinamų ir ekonomiškai pagrįstų pakaitalų, Aplinkos ministerija parengia ir per Lietuvos nuolatinę atstovybę Europos Sąjungoje pateikia Europos Komisijai prašymą suteikti išimtį. Jeigu nustatoma, kad yra techniškai įgyvendinamų ir ekonomiškai pagrįstų pakaitalų, Aplinkos ministerija raštu informuoja prašymą pateikusią įmonę per 30 darbo dienų nuo Tvarkos aprašo 10 punkte nurodytų dokumentų gavimo dienos, kad minėta išimtis negali būti suteikta.

16. Įmonė raštu teikia Aplinkos ministerijai per nustatytą terminą Europos Sąjungos valstybių narių ir Europos Komisijos prašomą papildomą informaciją, reikalingą Europos Komisijos sprendimui dėl išimties būtiniausiems atvejams naudoti halonus suteikimo priimti.

17. Aplinkos ministerija, gavusi Europos Komisijos sprendimą dėl išimties būtiniausiems atvejams naudoti halonus suteikimo, raštu informuoja įmonę per 3 darbo dienas nuo sprendimo gavimo dienos.

18. Kai dėl ligų protrūkio ar kai kurių kenkėjų, kurių negalima sunaikinti turimais autorizuotais biocidiniais produktais ar registruotais augalų apsaugos produktais, nenumatyto masinio atsiradimo, vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatymu, paskelbta savivaldybės ar valstybės lygio ekstremalioji situacija, atsižvelgus į Reglamento (EB) Nr. 1005/2009 12 straipsnio 3 dalies nuostatas, išimties tvarka gali būti leidžiama laikinai naudoti metilbromidą. Tokiu atveju Aplinkos ministerijai teikiamas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos, Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos ir (ar) Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos raštas, patvirtinantis, kad ekstremalios situacijos metu būtina naudoti metilbromidą.

19. Įmonė, norinti pasinaudoti Reglamento (EB) Nr. 1005/2009 12 straipsnio 3 dalyje nustatyta išimtimi, Aplinkos ministerijai raštu teikia prašymą dėl išimties laikinai naudoti metilbromidą suteikimo. Prašymas teikiamas Aplinkos ministerijai tiesiogiai arba per atstumą siunčiant registruotu paštu, per kurjerį arba pasirašius saugiu elektroniniu parašu, sukurtu saugia parašo formavimo įranga ir (ar) patvirtintu galiojančiu kvalifikuotu sertifikatu, siunčiant elektroniniu paštu, kitomis elektroninėmis priemonėmis, taip pat per Kontaktinį centrą. Prašyme teikiami šie duomenys ir informacija:

19.1. fizinio asmens vardas, pavardė ir asmens kodas arba juridinio asmens, kuris naudos metilbromidą ekstremalios situacijos metu, pavadinimas ir kodas, buveinės adresas, telefono numeris, el. paštas;

19.2. kontaktinio asmens vardas, pavardė, pareigos, telefono numeris, el. paštas;

19.3. Reglamento (EB) Nr. 1005/2009 12 straipsnio 3 dalis, kuria vadovaujantis prašoma suteikti išimtį;

19.4. metilbromido naudojimo laikotarpis, prašomos išimties taikymo pradžia ir pabaiga, metilbromido kiekis;

19.5. vietų, kuriose planuojama išimties tvarka naudoti metilbromidą, adresai;

19.6. išsamus metilbromido naudojimo aprašymas, išvardinant naikintinus ligos sukėlėjus ar kenkėjus;

19.7. apytikris bendras metilbromido kiekis, išleidžiamas į atmosferą, priemonės, naudojamos mažinti metilbromido patekimą į aplinką;

19.8. gamintojo ar importuotojo, iš kurio planuojama pirkti metilbromidą, pavadinimas, adresas, telefono numeris, el. paštas.

20. Prašymas, nurodytas Tvarkos aprašo 19 punkte, Aplinkos ministerijai teikiamas lietuvių kalba su vertimu į anglų kalbą.

21. Aplinkos ministerija, gavusi Tvarkos aprašo 19 punkte nurodytą prašymą, per 3 darbo dienas parengia prašymą dėl metilbromido naudojimo ekstremalios situacijos metu ir per Lietuvos nuolatinę atstovybę Europos Sąjungoje teikia jį Europos Komisijai.

22. Aplinkos ministerija, gavusi Europos Komisijos leidimą ar nepritarimą laikinai naudoti metilbromidą ekstremalios situacijos metu, raštu per 3 darbo dienas informuoja įmonę.

23. Įmonė, turinti Reglamento (EB) Nr. 1005/2009 17 straipsnio 4 dalyje nurodytą licenciją ir norinti išimties tvarka eksportuoti produktus ir įrangą, kuriuose yra hidrochlorfluorangliavandenilių (toliau – HCFC), vadovaudamasi Reglamento (EB) Nr. 1005/2009 17 straipsnio 3 dalimi, Aplinkos ministerijai raštu teikia prašymą dėl išimties eksportuoti produktus ir įrangą, kuriuose yra HCFC, suteikimo. Prašymas teikiamas Aplinkos ministerijai tiesiogiai arba per atstumą siunčiant registruotu paštu, per kurjerį arba pasirašius saugiu elektroniniu parašu, sukurtu saugia parašo formavimo įranga ir (ar) patvirtintu galiojančiu kvalifikuotu sertifikatu, siunčiant elektroniniu paštu, kitomis elektroninėmis priemonėmis, taip pat per Kontaktinį centrą. Prašyme teikiami šie duomenys ir informacija:

23.1. fizinio asmens vardas, pavardė ir asmens kodas arba juridinio asmens, kuris eksportuos produktus ir įrangą, kuriuose yra HCFC, pavadinimas ir kodas, buveinės adresas, telefono numeris, el. paštas;

23.2. kontaktinio asmens vardas, pavardė, pareigos, telefono numeris, el. paštas;

23.3. Reglamento (EB) Nr. 1005/2009 17 straipsnio 3 dalis, kuria vadovaujantis prašoma suteikti išimtį;

23.4. HCFC, esančių produktuose ir įrangoje, tapatumo duomenys, vadovaujantis Reglamento (EB) Nr. 1005/2009 I priedu, nurodant, ar kontroliuojama medžiaga yra gryna, recirkuluota ar regeneruota;

23.5. produktų ir įrangos, kuriuose yra HCFC, apibūdinimas, įrangos vienetų skaičius, HCFC kiekis įrangos vienetu ir bendras HCFC kiekis;

23.6. importuojanti valstybė, importuotojo įmonės pavadinimas, adresas, telefono numeris, el. paštas, asmens, paskirto bendrauti dėl produktų ir įrangos, kuriuose yra HCFC, importo, vardas, pavardė, pareigos, telefono numeris, el. paštas;

23.7. eksportuotinių produktų ir įrangos kombinuotosios nomenklatūros kodas, eksporto muitinės procedūra, numatoma eksporto data, muitinė, kurioje numatoma deklaruoti prekes;

23.8. pagrindimas, kad atsižvelgiant į prekės ekonominę vertę ir likusį eksploatavimo laiką jos eksporto uždraudimas eksportuotojui sukeltų neproporcingai didelę naštą;

23.9. priežastys, kodėl būtina prašyti išimties eksportuoti produktus ir įrangą, kuriuose yra HCFC, kiti galimi sprendimai, jų vertinimas.

24. Prašymas, nurodytas Tvarkos aprašo 23 punkte, Aplinkos ministerijai teikiamas lietuvių kalba su vertimu į anglų kalbą.

25. Gavusi prašymą, Aplinkos ministerija patikrina, ar prašyme pateikti duomenys ir informacija vadovaujantis Tvarkos aprašo 23 punkto reikalavimais.

26. Aplinkos ministerija, nustačiusi, kad:

26.1. prašymas neatitinka Tvarkos aprašo 23 punkto reikalavimų, per 10 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos raštu informuoja jį pateikusią įmonę apie būtinybę per 30 darbo dienų patikslinti duomenis ir (ar) informaciją. Nepateikus prašomų duomenų ir (ar) informacijos, prašymas nenagrinėjamas;

26.2. prašymas atitinka Tvarkos aprašo 23 punkto reikalavimus, per 30 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos įvertina, ar atsižvelgus į konkrečios prekės ekonominę vertę ir likusį eksploatavimo laiką jos eksporto uždraudimas eksportuotojui sukeltų neproporcingai didelę naštą, ir priima sprendimą, ar teikti Europos Komisijai prašymą dėl išimties eksportuoti produktus ir įrangą, kuriuose yra HCFC.

27. Aplinkos ministerija, rengdama Europos Komisijai prašymą dėl išimties eksportuoti produktus ir įrangą, kuriuose yra HCFC suteikimo, prirėkus konsultuojasi su Europos Komisija, Europos Sąjungos valstybių narių kompetentingomis institucijomis ir Lietuvos Respublikos valstybės institucijomis.

28. Jei nagrinėjant įmonės prašymą dėl išimties eksportuoti produktus ir įrangą, kuriuose yra HCFC, suteikimo nusprendžiama, kad atsižvelgus į konkrečios prekės

ekonominę vertę ir likusį eksploatavimo laiką jos eksporto uždraudimas eksportuotojui sukeltų neproporcingai didelę naštą. Aplinkos ministerija parengia ir per Lietuvos nuolatinę atstovybę Europos Sąjungoje pateikia Europos Komisijai prašymą suteikti išimtį. Jeigu nustatoma, kad eksporto uždraudimas eksportuotojui nesukeltų neproporcingai didelės naštos, Aplinkos ministerija raštu informuoja prašymą pateikusią įmonę per 30 darbo dienų nuo Tvarkos aprašo 23 punkte nurodytų dokumentų gavimo dienos, kad minėta išimtis negali būti suteikta.

29. Įmonė raštu teikia Aplinkos ministerijai per jos nustatytą terminą Europos Sąjungos valstybių narių ir Europos Komisijos prašomą papildomą informaciją, reikalingą Europos Komisijos sprendimui dėl išimties eksportuoti produktus ir įrangą, kuriuose yra HCFC, suteikimo priimti.

30. Aplinkos ministerija dėl išimties eksportuoti produktus ir įrangą, kuriuose yra HCFC, suteikimo raštu informuoja įmonę per 3 darbo dienas nuo sprendimo gavimo dienos.

III SKYRIUS

REIKALAVIMAI ĮMONĖMS, KURIOMS LEIDŽIAMA SAUGOTI HALONUS BŪTINIAUSIEMS NAUDOJIMO ATVEJAMS

31. Saugoti halonus ar turėti jų atsargų leidžiama būtiniausiems naudojimo atvejams įmonėms:

31.1. kurios naudoja halonų turinčią gaisro gesinimo įrangą (stacionarias gaisro gesinimo sistemas ir nešiojamuosius gesintuvus) Reglamento (ES) Nr. 744/2010 priede nurodytais atvejais, atsižvelgiant į nustatytas naudojimo nutraukimo ir naudojimo pabaigos datas, arba kurioms išimties tvarka, vadovaujantis Reglamento (EB) Nr. 1005/2009 13 straipsnio 4 dalies ir Tvarkos aprašo 10–17 punktų reikalavimais, leista būtiniausiems atvejams naudoti halonus po Reglamento (ES) Nr. 744/2010 priede nustatytų datų;

31.2. kurios montuoja, tikrina, atlieka techninę priežiūrą ir remontą ar išmontuoja būtiniausiems atvejams naudojamą halonų turinčią gaisro gesinimo įrangą ar jos dalis, kuriose yra ar gali būti halonų;

31.3. kurios surenka halonus recirkuliavimui, regeneravimui ar naikinimui, recirkuliuoja, regeneruoja ar naikina halonus ir halonų turinčią įrangą vadovaudamosi Reglamento (EB) Nr. 1005/2009 22 straipsnio reikalavimais;

31.4. importuojančioms ir eksportuojančioms halonus, vadovaujantis Reglamento (EB) Nr. 1005/2009 15 straipsnio 2 dalies g ir j punktais, 17 straipsnio 2 dalies e punktu ir turinčioms Europos Komisijos išduotą importo ar (ir) eksporto licenciją, vadovaujantis Reglamento (EB) Nr. 1005/2009 18 straipsnio reikalavimais.

IV SKYRIUS

ĮMONIŲ DARBUOTOJŲ KOMPETENCIJA

32. Įmonių darbuotojai, dirbantys su kontroliuojamomis medžiagomis ir jų turinčia įranga, atliekantys įrangos aptarnavimą, techninę priežiūrą, remontą, išmontavimą, kontroliuojamų medžiagų surinkimą ir jų nuotėkio patikrą, privalo turėti valstybės pripažįstamą pažymėjimą, išduotą baigus Darbuotojų, dirbančių su OAM ir F-dujų turinčia šaldymo, oro kondicionavimo įranga, šiluminiais siurbliais, mokymo programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. spalio 10 d. įsakymu Nr. D1-671 „Dėl Darbuotojų, dirbančių su ozono sluoksnį ardančių medžiagų ir fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų turinčia šaldymo, oro kondicionavimo, šilumos siurblių įranga ir izoterminių sunkvežimių ir priekabų šaldymo įrenginiais, mokymo programos patvirtinimo“ ir (arba) pažymėjimą, išduotą baigus Darbuotojų, vykdančių su stacionariomis priešgaisrinėmis sistemomis ir gesintuvais, kuriuose yra fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų ar ozono

sluoksnį ardančių medžiagų, susijusią veiklą, mokymo programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2012 m. rugpjūčio 20 d. įsakymu Nr. D1-672 „Dėl Darbuotojų, vykdančių su stacionariomis priešgaisrinėmis sistemomis ir gesintuvais, kuriuose yra fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų ar ozono sluoksnį ardančių medžiagų, susijusią veiklą, mokymo programos patvirtinimo“.

33. Laikoma, kad orlaivių stacionarių gaisro gesinimo sistemų ir nešiojamųjų gesintuvų, kuriuose yra kontroliuojamų medžiagų arba kurių veikimas nuo jų priklauso, techninę priežiūrą ir remonto darbus atliekantys įmonių darbuotojai atitinka kompetencijos reikalavimus, jeigu jie turi VŠĮ Transporto kompetencijų agentūra išduotą aviacijos specialisto licenciją, Europos Sąjungos valstybės narės kompetentingos institucijos išduotą aviacijos specialisto pažymėjimą arba užsienio valstybės, ne Europos Sąjungos valstybės narės, aviacijos specialisto licencijos pripažinimo pažymėjimą, suteikiantį teisę vykdyti orlaivių ir jų įrangos (komponentų) techninės priežiūros darbus Lietuvos Respublikoje.

34. Reikalavimai pavojingąsias atliekas surenkančių, vežančių, laikančių ir apdorojančių įmonių atliekų tvarkymo specialistų kompetencijai nustatyti Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 11² straipsnyje ir Atliekų tvarkymo specialistų mokymo ir kompetencijos tobulinimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2012 m. liepos 12 d. įsakymu Nr. D1-588 „Dėl Atliekų tvarkymo specialistų mokymo ir kompetencijos tobulinimo tvarkos patvirtinimo ir Atliekų tvarkymo specialistų mokymus vykdančių įmonių, įstaigų ar organizacijų mokymo programų vertinimo komisijos sudarymo“.

35. Kitos Europos Sąjungos valstybės narės ar Europos ekonominės erdvės valstybės (toliau – valstybė narė) piliečiai, kiti fiziniai asmenys, kurie naudojami Europos Sąjungos teisės aktų jiems suteiktomis judėjimo valstybėse narėse teisėmis, arba valstybėje narėje įsteigtų juridinių asmenų, kitų organizacijų ar jų padalinių darbuotojai gali vykdyti Tvarkos aprašo 32 ir 34 punktuose nurodytą veiklą turėdami valstybės narės išduotą dokumentą, suteikiantį teisę vykdyti nurodytą veiklą.

V SKYRIUS

KONTROLIUOJAMŲ MEDŽIAGŲ SURINKIMO IŠ ĮRANGOS REIKALAVIMAI, IŠMETIMŲ Į APLINKĄ PREVENCIJOS IR MAŽINIMO PRIEMONĖS, NUOTĖKIO KONTROLĖ

36. Už Reglamento (EB) Nr. 1005/2009 22 straipsnio 1 dalies reikalavimo surinkti kontroliuojamas medžiagas iš šaldymo ir oro kondicionavimo įrangos, šilumos siurblių, tirpiklių turinčios įrangos, gaisro gesinimo įrangos (stacionarių gaisro gesinimo sistemų ir nešiojamųjų gesintuvų) vykdymą atsako įmonė, atliekanti įrangos, kurioje yra kontroliuojamų medžiagų techninę priežiūrą, remontą ar įrangos išmontavimą, arba įrangą turinti įmonė, kuri prižiūri, remontuoja ar išmontuoja įrangą, užpildytą kontroliuojamomis medžiagomis (toliau – operatorius).

37. Operatorius privalo turėti dokumentus, patvirtinančius surinktų iš įrangos kontroliuojamų medžiagų perdavimą kitai įmonei saugoti, recirkuliuoti, regeneruoti ar naikinti. Dokumentuose (išskyrus atliekų perdavimą patvirtinančius dokumentus) privaloma informacija: perduotų kontroliuojamų medžiagų pavadinimas, kiekis, perdavimo data, medžiagas priėmusios įmonės pavadinimas ir juridinio asmens kodas, adresas, telefono numeris, el. paštas. Kontroliuojamas medžiagas kaip atliekas perdavęs naikinti (šalinti), operatorius privalo turėti vieną iš Atliekų tvarkymo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. 217 „Dėl Atliekų tvarkymo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Atliekų tvarkymo taisyklės) 9 punkte nurodytų atliekų perdavimą patvirtinančių dokumentų.

38. Atliekant įrangos techninę priežiūrą, remontą ar įrangos išmontavimo darbus, kontroliuojamos medžiagos turi būti surenkamos, kad jos nepatektų į aplinką. Už saugų

kontroliuojamų medžiagų surinkimą iš įrangos atsako operatorius.

39. Draudžiama HCFC naudoti šaldymo ir oro kondicionavimo, šilumos siurblių įrangai techniškai prižiūrėti ar remontuoti.

40. Šaldymo ir oro kondicionavimo, šilumos siurblių įranga, kurioje buvo naudojami HCFC ir kuri gali tinkamai funkcionuoti nepapildyta ar papildyta kita alternatyvia medžiaga (ne HCFC), gali būti naudojama.

41. Draudžiama eksploatuoti įrangą, turinčią gedimų, dėl kurių kontroliuojamos medžiagos gali patekti į aplinką. Įmonė, eksploatuojanti kontroliuojamų medžiagų turinčią įrangą, užtikrina, kad gedimai būtų pašalinti kuo greičiau, bet ne vėliau kaip per 14 dienų.

42. Laikina neeksploatuojamą stacionarią šaldymo ir oro kondicionavimo, šilumos siurblių, gaisro gesinimo įrangą įmonės kasmet tikrina dėl kontroliuojamų medžiagų nuotėkio vadovaudamosi Reglamento (EB) Nr. 1005/2009 23 straipsnio 2 dalimi.

43. Netinkamą ar draudžiamą naudoti kontroliuojamų medžiagų turinčią įrangą būtina išmontuoti.

44. Draudžiama išmontuoti šaldymo ir oro kondicionavimo įrangą, šilumos siurblius, tirpiklių turinčią įrangą, gaisro gesinimo įrangą (stacionarias gaisro gesinimo sistemas ir nešiojamuosius gesintuvus), buitinius šaldytuvus ir šaldiklius, lengvųjų automobilių oro kondicionavimo įrangą prieš tai nesurinkus iš jų kontroliuojamų medžiagų.

45. Netinkamos naudoti, uždraustos tiekti rinkai ir naudoti surinktos iš įrangos ar produktų kontroliuojamos medžiagos, netinkami ar uždrausti tiekti rinkai ar naudoti produktai, įranga ir gaminiai, turintys kontroliuojamų medžiagų, turi būti tvarkomi kaip atliekos. Atliekų tvarkymo įstatyme, Atliekų tvarkymo taisyklėse, Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr. 710 „Dėl Eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymo taisyklių patvirtinimo“, Elektros ir elektroninės įrangos bei jos atliekų tvarkymo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. rugsėjo 10 d. įsakymu Nr. D1-481 „Dėl Elektros ir elektroninės įrangos bei jos atliekų tvarkymo taisyklių patvirtinimo“, kituose pavojingų atliekų tvarkymą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatyta tvarka. Minėtų atliekų susidarymo apskaita vykdoma Atliekų susidarymo ir tvarkymo apskaitos ir ataskaitų teikimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr. D1-367 „Dėl Atliekų susidarymo ir tvarkymo apskaitos ir ataskaitų teikimo taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka. Kontroliuojamos medžiagos, įranga ir produktai, kuriuose yra kontroliuojamų medžiagų, naikinami vadovaujantis Reglamento (EB) Nr. 1005/2009 22 straipsnio 2 dalyje nustatytais reikalavimais.

46. Įmonė, eksploatuojanti šaldymo ir oro kondicionavimo, šilumos siurblių ar gaisro gesinimo įrangą, kurioje yra 3 kg ar daugiau kontroliuojamų medžiagų, užtikrina:

46.1. stacionariosios įrangos ar sistemų, įskaitant jų grandines, sandarumo patikros atlikimą vadovaujantis Reglamento (EB) Nr. 1005/2009 23 straipsnio 2 dalies reikalavimais. Patikrą turi atlikti kompetentingi darbuotojai, turintys Tvarkos aprašo 32 punkte nurodytą pažymėjimą;

46.2. įrangos naudojimą ir priežiūrą vadovaujantis eksploatavimo ir priežiūros instrukcijomis;

46.3. duomenų saugojimą žurnale, kuriame nurodomas įrangos pavadinimas, modelis, kontroliuojamų medžiagų pavadinimas, kiekis ir Reglamento (EB) Nr. 1005/2009 23 straipsnio 3 dalyje nurodyta informacija. Jeigu įrangos gamintojo techninėje specifikacijoje ar įrangos etiketėje nepateiktas įrangoje esančių kontroliuojamų medžiagų pavadinimas ir kiekis, įmonė užtikrina, kad kompetentingi darbuotojai, turintys Tvarkos aprašo 32 punkte nurodytą pažymėjimą, nustatytų, kokių ir kiek kontroliuojamų medžiagų yra įrangoje.

VI SKYRIUS ATASKAITŲ TEIKIMAS

47. Įmonės, gaminančios, importuojančios ir eksportuojančios, įvežančios į Lietuvos Respubliką iš kitų Europos Sąjungos valstybių narių ir Europos ekonominei erdvei priklausančių valstybių ir išvežančios iš Lietuvos Respublikos į kitas Europos Sąjungos valstybes nares ir Europos ekonominei erdvei priklausančias valstybes kontroliuojamas medžiagas, produktus ar įrangą, kurioje yra šių medžiagų arba kurių veikimas nuo jų priklauso, naudojančios, surenkančios ar naikinančios kontroliuojamas medžiagas, atliekančios šių medžiagų recirkuliaciją ar regeneraciją, privalo teikti duomenis ir informaciją Reglamento (EB) Nr. 1005/2009 27 straipsnio ir Duomenų apie fluorintas šiltnamio efektą sukeliančias dujas ir ozono sluoksnį ardančias medžiagas teikimo, surinkimo ir tvarkymo, šių dujų ar medžiagų turinčios įrangos apskaitos tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. sausio 7 d. įsakymu Nr. D1-12 „Dėl Duomenų apie fluorintas šiltnamio efektą sukeliančias dujas ir ozono sluoksnį ardančias medžiagas teikimo, surinkimo ir tvarkymo, šių dujų ar medžiagų turinčios įrangos apskaitos tvarkos aprašo patvirtinimo“ nustatyta tvarka.

VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

48. Asmens duomenys tvarkomi vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas).

49. Aplinkos ministerijos priimti sprendimai gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymu nustatyta tvarka ar Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymu nustatyta tvarka.

50. Asmenys, pažeidę Tvarkos aprašo reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo 110 straipsnio ar Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 310 straipsnio nustatyta tvarka.

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. [D1-655](#), 2015-09-11, paskelbta TAR 2015-09-21, i. k. 2015-14033
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. liepos 1 d. įsakymo Nr. D1-542 „Dėl LAND 50-2011 „Ozono sluoksnį ardančių medžiagų tvarkymo reikalavimai“ patvirtinimo“ pakeitimo
2.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. [D1-455](#), 2018-06-04, paskelbta TAR 2018-06-05, i. k. 2018-09256
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. liepos 1 d. įsakymo Nr. D1-542 „Dėl LAND 50-2011 „Ozono sluoksnį ardančių medžiagų tvarkymo reikalavimai“ patvirtinimo“ pakeitimo
3.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. [D1-47](#), 2022-02-11, paskelbta TAR 2022-02-11, i. k. 2022-02539
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. liepos 1 d. įsakymo Nr. D1-542 „Dėl LAND 50-2011 „Ozono sluoksnį ardančių medžiagų tvarkymo reikalavimai“ patvirtinimo“ pakeitimo